

Format Projectvoorstellen voor Publiek-Privaat Center for Digital Humanities

Aanvragende organisatie:

(UvA, VU, KNAW instituut)

UVA, Kunsthistorisch Instituut / Amsterdams Centrum voor de Studie van de
Gouden Eeuw

Herengracht 286

1016 BX Amsterdam

Private partner(s):

Webmapper

Kenastraat 12 zwart

2011 MX Haarlem

Titel projectaanvraag

De Digitale Grachtengordel: het semantisch web als hulpmiddel voor de
productie van virtuele en verrijkte informatie over cultureel erfgoed / The
Amsterdam Canal Ring: virtualizing and augmenting cultural heritage sites on
the semantic web

Keywords

(Noem max vijf steekwoorden die betrekking hebben op het project (bv type
onderwerp, techniek, materiaal, enz.)

Cultureel erfgoed, Grachtengordel, GIS, mashups, semantisch web

Projectomschrijving (maximaal 1 pag)

(Aanleiding, doelstelling, aanpak, voorwerk gedaan?)

De Amsterdamse grachtengordel staat sinds september 2010 op de
werelderfgoedlijst van de UNESCO. Op een oppervlakte van iets meer dan een
vierkante kilometer vinden we hier een concentratie van monumenten, elk met
hun eigen specifieke ontstaans-, bewonings- en gebruiksgeschiedenis. Over al
deze locaties binnen de grachtengordel is veel informatie beschikbaar in de vorm
van archivalia, historische en archeologische objecten, kunstwerken,
afbeeldingen en beschrijvingen. In toenemende mate is deze informatie ook
digitaal beschikbaar. Deze informatie is evenwel over verschillende webbronnen
verspreid. Geïnteresseerden zullen dus veel zoekwerk moeten verrichten, als zij
informatie over monumenten willen samenbrengen, vergelijken of analyseren.

Binnen dit project willen we de infrastructuur ontwikkelen waarbinnen
documentatie over de verschillende locaties in de Grachtengordel binnen een
web based geografisch informatiesysteem bijeengebracht en beschikbaar kan
worden gemaakt. Een dergelijke mashup zal als basisinfrastructuur kunnen
dienen waarbinnen gegevensbeheerders hun data beschikbaar kunnen maken en
waarop applicaties ontwikkeld kunnen worden waarmee (nieuwe)
geesteswetenschappelijke vragen beantwoord kunnen worden. Verder zal deze
infrastructuur op termijn de basis moeten vormen voor een pre-kadastrale
reconstructie van de Amsterdamse binnenstad, waarmee onderzoekers

fundamentele vragen over economische, culturele en sociale dynamiek diepgaander kunnen onderzoeken dan nu mogelijk is. De verworven kennis en de ontwikkelde onderzoeksmethodieken zullen ook elders in Nederland en het buitenland ingezet moeten kunnen worden.

Achtergrond van het project:

In de afgelopen jaren is een grote hoeveelheid informatie over vroegmoderne kunstenaars en verzamelaars in digitale vorm beschikbaar gekomen (Ecartico-database, Getty Provenance Index, Montias/Frick Database). Deze databases bevatten daarnaast geografische informatie (huisnamen, adressen, geografische coördinaten) die het mogelijk maakt de culturele dynamiek van Amsterdam (en de rest van de Nederlanden) diepgaand te analyseren, door reconstructie van sociale, economische, artistieke en ruimtelijke netwerken. De aanvragers zijn tot het inzicht gekomen dat deze databestanden nog onvoldoende kunnen worden benut door het ontbreken van infrastructuur als die waarvoor hier budget wordt aangevraagd.

Recentelijk hebben culturele instellingen en de culturele industrie applicaties ontwikkeld om op een snelle en eenvoudige wijze informatie over kunstwerken, gebouwen en plekken beschikbaar te stellen. De meeste van deze applicaties roepen op mobiele telefoons kant-en-klare informatie op via tags/labels die zijn bevestigd aan het specifieke object. Dit project streeft er naar om de informatietechnologie te ontwikkelen die het mogelijk maakt om in de toekomst door middel van generieke procedures op basis van geografische coördinaten informatie te genereren die verspreid wel reeds aanwezig is maar nog niet eerder werd samengevoegd. Daarvoor moet binnen de voor dit project beschikbare tijd een demonstratiemodel worden ontwikkeld dat zo is ingericht dat niet alleen eigen data maar ook data van andere erfgoedinstellingen (musea, archieven, bouwhistorici, archeologen, etc.) op eenvoudige wijze doorzocht, gecombineerd en gepresenteerd kunnen worden. In de toekomst zullen ook private partijen op basis hiervan (commerciële) producten kunnen ontwikkelen.

Planning (6-9 maanden)

(geef aan welke concrete werkzaamheden er worden uitgevoerd)

- Aanvang project: 1 april 2012
- April-mei 2012: uitwerking taakverdeling, functioneel ontwerp, werving assistenten
- [Juni-november 2012: werkzaamheden nader in te vullen op basis van het eind mei uitgewerkte plan van aanpak]
- December 2012: testen pilot-programmatuur en schrijven eindrapport.
- Oplevering project: 31 december 2012

Begroting:

(kosten uitvoerder(s), bijdragen private partner(s), inclusief alle eigen bijdragen (*in kind* gekapitaliseerd))

NB. Nader uit te werken:

- [Salaris onderzoekers UvA]
- [Bijdragen in kind van Webmappers. NB. Het is een vereiste van de UVA dat de uitvoerder van de universiteit een deel van zijn tijd doorbrengt op het kantoor van de private partner, teneinde optimale samenwerking te

garanderen.]

Maatschappelijke waarde

(geef aan wat alle partijen aan de resultaten van het onderzoek hebben.

Doelgroep? Marktvraag? Baten?)

Ten behoeve van dit project is recentelijk overleg gevoerd met het Rijksmuseum en in een eerder stadium is met de Gemeente Amsterdam, het Amsterdam Museum, het Stadsarchief Amsterdam en het Bureau Monumenten en Archeologie. Alle partijen hebben grote belangstelling voor de nieuwe mogelijkheden die de Ecartico-database biedt voor voortgezet onderzoek naar de Amsterdamse grachtengordel. Wanneer in het Grachtengordeljaar 2013 de resultaten van het hier beschreven project beschikbaar komen, dan zullen deze instellingen hiervan dankbaar gebruik maken. Hetzelfde zal gelden voor de toeristenindustrie, maar zeker ook de gemeente Amsterdam, projectontwikkelaars en anderen die zich bezig houden met de bebouwde omgeving in de Amsterdamse binnenstad.

Risico's en afhankelijkheden

(Zaken die voorgang in de weg staan, bv Intellectual property, licenties, beschikbaarheid uitvoerder, afhankelijkheid van externe financier, beschikbaarheid capaciteit bij bedrijf, enz.)

- Harm Nijboer: beschikbaar met ingang van 1 april 2012
- Onderzoeksassistenten: in de afgelopen jaren zijn binnen het Ecartico-project voldoende aantallen studenten opgeleid die over de vaardigheden beschikken om binnen dit project tewerkgesteld te kunnen worden.
- [Pro memorie: beschikbaarheid capaciteit Webmappers nader te bespreken nadat het bestuur van het Center for Digital Humanities nadere besluiten heeft genomen over de randvoorwaarden.]
- Nog niet helemaal te overzien is welke technische oplossingen voorhanden zijn, dan wel gevonden moeten worden voor het probleem van de 'fuzzy localisering' van individuele adressen in de oorspronkelijke bronnen.
- Voor wat betreft de in de vraag genoemde beperkingen (licenties, etc.) sluiten we ons aan bij de door de projectgroep geformuleerde eisen.

Haalbaarheid

(Kan het project binnen de tijd en budget worden voltooid?)

- Er is voldoende personeel beschikbaar om het project binnen de gestelde tijd te voltooien.
- [Pro memorie: over het benodigde budget zal nader overleg moeten worden gevoerd het bestuur van het Center for Digital Humanities.]
- [Pro memorie: de private partner zal nog moeten aangeven welke mogelijkheden beschikbaar zijn voor een bijdrage 'in kind'.]

Organisatie:

Coördinatie: Dr. Marten Jan Bok (UvA, UHD)

Uitvoerder(s): Dr. Harm Nijboer (UvA, postdoc), een of meer nog aan te stellen onderzoeks-assistent(en)

Private partner(s): Edward Mac Gillavry (Webmapper, directeur) en staf

Relatie met bestaand onderzoeksprogramma?

Dit project bouwt voort op:

1. Het door Prof. dr. E.J. Sluijter en M.J. Bok geleide NWO-programma 'ECARTICO: Economic and Artistic Competition in the Amsterdam Art Market, c. 1630-1690; History Painting in Rembrandt's Time'
2. Het door E.J. Sluijter geleide en door H.T. Nijboer gecoördineerde KNAW-academieassistenten-programma 'Culturele industrie van Amsterdam in de Gouden Eeuw'

Dit project vindt zijn inbedding in:

3. Het door Dr. Frans Blom geleide zwaartepunt 'Cultureel Erfgoed en Identiteit' van de Faculteit Geesteswetenschappen van de UvA.
4. [Pro memorie: wij moeten nog contact opnemen met de capaciteitsgroep Archeologie van de UvA]

Deliverables/concreet product

(Welke deliverables worden er opgeleverd? Open Access?)

- Een eindrapport inzake generieke basisinfrastructuur voor de virtuele reconstructie en verrijking van cultuurhistorische informatie over de Amsterdamse Grachtengordel.
- Een demonstratiemodel van programmatuur waarmee informatie uit meerdere digitale bronnen op eenvoudige wijze doorzocht, gecombineerd en gepresenteerd kan worden. Alle producten zullen 'open access' en 'open source' zijn.

Techniek

(Standaarden, open source)

Er wordt gebruik gemaakt van open source programmatuur en open standaarden. Voorlopig wordt gedacht aan:

- Open Layers / Polymaps
- KML / GEOJSON
- RDF

Criteria waarop projectvoorstellen worden beoordeeld:

Het project:

- is alfa intensief: sluit aan bij een geesteswetenschappelijke vraag
- heeft een private component
- heeft eventueel een publieke component (erfgoedinstelling)
- leidt tot concrete product, of producten
- is duurzaam
- is technisch haalbaar